

Comunicació i cooperació per al desenvolupament

2015/2016

Codi: 41918

Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4310036 Recerca en Comunicació i Periodisme	OT	0	1

Professor de contacte

Nom: Teresa Velázquez García-Talavera

Correu electrònic: Teresa.Velazquez@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Equip docent extern a la UAB

2042285

Prerequisits

L'alumne a partir dels seus estudis de Llicenciatura o del Grau compto amb coneixements necessaris per seguir correctament l'assignatura, dons l'alumne t'uneixi base teòrica i pràctica per poder afrontar els continguts de la comunicació aplicada que li permetrà desenvolupar dissenyar i interpretar plans i estratègies de comunicació i li donarà eines per assessorar a institucions i organitzacions concernides per la cooperació i el desenvolupament en l'àmbit de la comunicació i el periodisme.

Objectius

Estudi i conceptualització de la comunicació i desenvolupament humà. La relació entre comunicació i cooperació internacional. Els principals actors de la cooperació. Anàlisi dels principals indicadors de desenvolupament humà i de la situació dels drets humans sobre la informació, la comunicació i el ciberespai. Estudio y conceptualización de la comunicación y desarrollo humano. La relación entre comunicación y cooperación internacional. Los principales actores de la cooperación. Análisis de los principales indicadores de desarrollo humano y de la situación de los derechos humanos sobre la información, la comunicación y el ciberespacio.

Competències

- Adaptar-se a noves situacions, tenir capacitat de lideratge i iniciativa mantenint la creativitat
- Analitzar, sintetitzar, organitzar i planifica la informació.
- Asesorar, orientar y evaluar proyectos de investigación-acción en Periodismo y Ciencias de la Comunicación
- Comunicar de forma oral i escrita coneixements en castellà, català i anglès.
- Dissenyar, crear i desenvolupar projectes bàsics de recerca en Periodisme i Ciències de la Comunicació
- Dissenyar, crear i desenvolupar projectes de recerca aplicada en Periodisme i Ciències de la Comunicació.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca
- Posseir raonament crític, compromís ètic i social i tenir respecte a la diversitat i a la multiculturalitat.
- Treballar de forma autònoma, resolent problemes i prenent decisions.
- Treballar en equips de forma interdisciplinària.

Resultats d'aprenentatge

1. Adaptar-se a noves situacions, tenir capacitat de lideratge i iniciativa mantenint la creativitat
2. Analitzar les característiques bàsiques de la comunicació i el desenvolupament humà.
3. Analitzar, sintetitzar, organitzar i planificar la informació.
4. Aplicar els principals conceptes en la relació entre comunicació i desenvolupament humà per el canvi social.
5. Aplicar els principis de la integració regional i interculturalitat.
6. Comunicar de forma oral i escrita coneixements en castellà, català i anglès.
7. Descriure el sistema internacional de cooperació.
8. Descriure els principals conceptes sobre comunicació, desenvolupament i drets humans.
9. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca
10. Organitzar, planificar i gestionar la informació demanada per a un projecte de master en comunicació cooperació per el desenvolupament.
11. Posseir raonament crític, compromís ètic i social i tenir respecte a la diversitat i a la multiculturalitat.
12. Relacionar els documents d'organismes internacionals que contenen directrius sobre comunicació, cooperació i desenvolupament humà.
13. Treballar de forma autònoma, resolent problemes i prenent decisions.
14. Treballar en equips de forma interdisciplinària.

Continguts

Part teòrica

1. Comunicació i desenvolupament humà
2. Comunicació i canvi social
3. Comunicació i Cooperació per al desenvolupament
4. Comunicació democràcia i governabilitat
5. La comunicació en l'agenda internacional de cooperació al desenvolupament
6. Integració regional, comunicació i desenvolupament (Amèrica Llatina, països àrabs, mediterranis, altres regions)
7. Integració regional, comunicació i drets humans (Amèrica Llatina, països àrabs, mediterranis, altres regions)
8. El tractament del discurs de la comunicació i la cooperació internacional per al desenvolupament en els mitjans de comunicació. Els nivells del discurs

Parteix pràctica

1. Analitzar els principals indicadors de desenvolupament humà per regions
2. Analitzar l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació per regions
3. Analitzar les principals iniciatives internacionals sobre pluralisme mediàtic, responsabilitat social de els mitjans de comunicació, desenvolupament dels mitjans, etc.
4. Analitzar la situació dels drets humans per regions amb especial èmfasi en els Drets a la informació, la comunicació i el ciberespai (Amèrica Llatina, països àrabs, mediterranis, altres regions).
5. Analitzar i debatre sobre les estratègies/aplicacions de la comunicació per al desenvolupament humà i el canvi social en la cooperació internacional i el sistema de Nacions Unides.
6. Analitzar els nivells del discurs aplicats a la comunicació, la cooperació i el desenvolupament per al canvi social.

Metodologia

Metodologia docent i activitats formatives

10 ECTS: 250h

ACTIVITATS DIRIGIDES: 25%

- Classes magistrals: 10 sessions = 40h
- Seminaris: 2 sessions = 8h
- Laboratoris: 3 sessions = 14,5h

- Total: **62,5h**

TREBALL AUTÒNOM: 60%

- Treball autònom **150h**

ACTIVITATS SUPERVISADES: 15%

- Tutories i activitat d'avaluació **37,5h 37,5h**

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENENTATGE
Dirigides			
	Classes magistrals	40	Teories, conceptes i model de Comunicació, cooperació per al desenvolupament i canvi social. Els programes internacional de cooperació per al desenvolupament. La Societat del coneixement i el paper de les TIC al desenvolupament. Els professors i la comunicació i el periodisme com actors de la cooperació per al desenvolupament. Les estratègies i el discurs sobre cooperació, desenvolupament i canvi social.
	Seminaris	8	Debatre sobre la importància de la comunicació als programes i organitzacions internacionals sobre cooperació internacional per al desenvolupament. Debatre sobre els Drets Humans i especialment sobre el Dret a la Informació, la Comunicació i el Ciberespai. Estudi de cas sobre el discurs dels mitjans de comunicació sobre cooperació internacional pel desenvolupament.
	Laboratoris	14,5	Aplicar els coneixements teòrics
Supervisades			
	Tutories	30	

Activitat d'avaluació 7,5

Autònomes

Estudi i cerca de informació	45	Aconseguir nivells d'autoaprenentatge cerca, selecció i anàlisi de la informació
Lectures	25	Lectura comprensiva de textos, interpretació i anàlisi de base de dades, estudi, recensions, síntesis, realització d'esquemes, mapes conceptuals i r Capacitat d'autoaprenentatge
Treball individual o en equip	30	Aplicar els coneixements assolits a recerca sobre comunicació, cooperació internacional i desenvolupament

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals, seminaris i pràctiques de laboratori	62,5	2,5	2, 5, 8, 10
Tipus: Supervisades			
Tutories i activitat d'avaluació	37,5	1,5	3, 4, 11, 12
Tipus: Autònomes			
Estudi i cerca d'informació, lectures i treball individual o en equip	150	6	1, 3, 6, 9, 11, 13, 14

Avaluació

Avaluació

Treball de curs (40% de la nota)

Exposició i debat en classe de lectures i presentació de resums de seminaris (20% de la nota)

Pràctiques supervisades de laboratori (20% de la nota)

Participació en classe i tutories: 20% nota.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposició i debat a classe de lectures i presentació de resums	20	0	0	2, 4, 6, 7, 11, 12
Participació a classe i tutories	20	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14
Pràctiques supervisades de laboratori	20	0	0	2, 3, 6, 8, 10, 12, 13
Treball de curs	40	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

Bibliografia

Bibliografia

A) Comunicación, Desarrollo y Cooperación internacional: Teorías, modelos y estrategias

ACEVEDO, Manuel (2004) *Las TIC en las políticas de cooperación al desarrollo: hacia una nueva cooperación en la Sociedad de la Información y Tecnología para el Desarrollo Humano*. Nº2". En línea. Ingeniería Sin Fronteras (ISF).

BANCO MUNDIAL (2006) *Information and Communication for Development: Global trends and policies*. World Bank, Washington.

BURCH, Sally (2006) *Sociedad de la información y cooperación Europa-América Latina y Caribe*. En línea. ALAI 06/08/2006.

CARPENTIER, N., LIE, R. & SERVAES, J. (2003). *Making community media work*. en J. Servaes, J., ed. "Approaches to development". Paris: UNESCO, Cap. 15.

CMSI (2003) *Plan de Acción CMSI I Fase*, Ginebra. Naciones Unidas

CMSI (2005) *Compromiso de Túnez*, Túnez. Naciones Unidas

DEL RÍO, Olga y VELÁZQUEZ, Teresa (2005) *Mediación y cooperación cultural: la centralidad de los medios de comunicación*. Emanuela Trevisan "Mediterraneo e migrazioni oggi". Venecia. Ed. Il Ponte: 245-259

DEL RIO, Olga (2009) "TIC, Derechos Humanos y desarrollo: nuevos escenarios de la comunicación social". En: *Anàlisi i Recerca*. Autònoma de Barcelona.

DEL RIO, Olga (2009) "Tránsito del conocimiento y acceso a la red. ¿Un nuevo espacio a recorrer?". En: Teresa Velázquez Colección *deSignis*, 13.

DEL RIO, Olga (2006) "La comunicación estratégica en la planificación del desarrollo. Una propuesta de incorporación a la Iberoamérica sobre Estrategias de Comunicación. FISEC.

GOMEZ GALÁN, Manuel y SANAHUJA PERALES, José Antonio (1999) *El sistema internacional de cooperación al desarrollo*. Madrid. CIDEAL.

MACBRIDE, Sean y otros (1980). *Un Solo mundo, voces múltiples : comunicación e información en nuestro tiempo : hacia la información y la comunicación* (Informe de la Comisión Internacional sobre problemas de la Comunicación). México Fondo de Cultura Económica.

PANOS (2007) Mapa Declaraciones sobre Comunicación para el desarrollo. Londres, PANOS

PIMIENTA, Daniel (2007) Brecha digital, brecha social, brecha paradigmática. (on line) FUNREDES http://funredes.org/mistica/castellano/ciberoteca/tematica/esp_doc_ws11.html (última revisión 30 de julio de 2007)

PNUD - Bureau for Development Policy, Democratic Governance Group, (2006) *Communication for Empowerment: development and Governance*. Practical Guidance Note, Oslo Governance Centre.

PNUD, Revista Española de Desarrollo y Cooperación, Núm. 15 Comunicación para el desarrollo

SERVAES, Jan y PATCHANEE Malikhao (1994) *Concepts: The Theoretical Underpinnings of the Approaches to Development Approaches to Development Communication*

B) El análisis de la Comunicación para el desarrollo y la cooperación internacional

BANCO MUNDIAL *Knowledge Assessment Methodology* (base de datos en línea)

<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/WBI/WBIPROGRAMS/KFDLP/EXTUNIKAM/0..menuPK:1414738~pagePK:1>

CASTELLS, Manuel (1998) *La era de la información: Economía sociedad y cultura. Volumen I: La Sociedad Red*. Madrid, Alianza

DE BERNARD, François (2009) "Pobreza y violencia". En: Teresa Velázquez (coord.) *Fronteras*. Buenos Aires, La Crujía, 75-82.

DEL RIO, Olga (2006) "La Medición de la Sociedad de la Información". En: Actas de las XIII Jornadas Internacionales de Jóvenes Investigadores en Comunicación: *Economía, Empresa y Sociedad*. Zaragoza, Asociación Internacional de Jóvenes Investigadores en Comunicación, 10-11 de marzo de 2006: 85-148.

DEL RÍO, Olga y VELÁZQUEZ, Teresa (2005) "Planificación de la investigación: fases del proceso". En: María Rosa Berga *Investigar en Comunicación. Guía práctica de métodos y técnicas de investigación social en Comunicación*. Madrid, McGraw-Hill, 10-11 de marzo de 2006: 85-148.

DIJK, Teun A. van (1980) *Estructuras y funciones del discurso. Una introducción interdisciplinaria a la lingüística del texto y del discurso*. Amsterdam, Benjamins, 10-11 de marzo de 2006: 85-148.

GILLESPIE, Richard y MARTÍN, Iván (eds) (2006): *Investigando el Mediterráneo*. Barcelona, British Council, Fundació CID

HERNANDO DE LARRAMENDI, Miguel y AZAOLA, Bárbara (2006) "Los estudios sobre el mundo árabe y mediterráneo en España". En: Iván MARTÍN *Investigando el Mediterráneo: un Encuentro hispano-británico de expertos en el Mediterráneo y el Mundo Árabe*. Madrid, IEMed, 10-11 de marzo de 2006: 85-148.

LABORDA, Xavier y VELÁZQUEZ, Teresa (1999) "MAGREB en la prensa: fingimiento de unos hechos". En: Joaquín Garri *Comunicación* (Tomo I). Madrid, Servicio de Publicaciones. Universidad Complutense de Madrid: 435-445

MURCIANO, Marcial (dir.) (2010) *La prensa y la cooperación internacional. Cobertura de la cooperación para el desarrollo*. Madrid, Alianza

PNUD (2009) *Arab Knowledge Report 2009*. Dubai, PNUD and Mohammed bin Rashid Al Maktoum Foundation. http://omec.uab.cat/Documentos/com_desenvolupament/0018.pdf

TALAAAT, Sahar M. (2009) "La construcción de universos simbólicos a través de la ficción televisiva: transmisión de identidad". En: Teresa Velázquez (coord.) *Fronteras*. Buenos Aires, La Crujía: 75-82. Colección *DeSignis*, nº 13.

UNESCO (2008) *Indicadores de desarrollo mediático: Marco para evaluar el desarrollo de los medios de comunicación social*. París, UNESCO

Castellano http://omec.uab.cat/Documentos/com_desenvolupament/0018.pdf

Frances http://omec.uab.cat/Documentos/mitjans_dem_gov/0115.pdf

VELÁZQUEZ, Teresa (1992) *Los políticos y la televisión. Aportaciones de la teoría del discurso al diálogo televisivo*. Barcelona, Alianza

----- (2010) "Comunicación y Sociedad del Conocimiento: proyectos de investigación en la región mediterránea (Programa de Pós-graduação da Faculdade Cásper Líbero. Año 12, núm 26: 21-28.

----- (2010) "Société multiculturelle et construction de l'image de l'autre. Le rôle des moyens de communication". En: *Violence, religion, et dialogue interculturel. Perspectives euro-méditerranéennes*. Paris, L'Harmattan: 207-234.

----- (2012) "Les relations interméditerranéennes en la información de les televisions de la región: actors institucionals i narratius". En: Tayh-Gueneau (coords) *La missió de Servei Públic Audiovisual a la regió del Magreb i el Mashrek. Informe regional*. Barcelona, IEMed. Versión inglesa: "Inter-Mediterranean relations in the region's televised information. Institutional and narrative players". *Pub* 170-184.